

דְּלֵהוּן רְכִינֵי. (ס"א דָּא בְּמ"ב וּבְרָזָא דְּמ"ב אֲתוּן אֲתַבְּרֵי עֲלָמָא וְעַל דָּא אֲתַבְּרֵי בְּדִינָא לְבִתְרָא בְּרֵי גְּוֹוֹנָא דָּא) בְּיוֹמָא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב קָשָׁה בְּדִינָא.

בְּיוֹמָא דְּעֶצְרַת רַךְ בְּחֻדוֹת.

תָּא חֲזִי, מָה בֵּין דִּינָא עֲלָאָה, לְהֵאִי דִּינָא. דִּינָא עֲלָאָה שִׁירוּתָא וְסוּפָא קָשָׁה, וְלִית מֵאן דִּיִּקוּם בֵּיהּ, וְכֹל מָה דְּאֲזִיל אֲתַתְּקַף, וּבִתְרָ דְּשָׂאֲרֵי, לָא סְלִיק מִנֵּיהּ, עַד דְּאֲכִיל וְשִׁצִי כֹּלָא, דְּלָא אֲשַׁתָּאֲר כְּלוּם. אֲבָל דִּינָא אַחְרָא דִּתְתָּא, שִׁירוּתָא קָשָׁה, וְכֹל מָה דְּאֲזִיל אֲתַחֲלֵשׁ, עַד דְּנִהִיר אַנְפִּין, כְּגֹוֹנָא (ס"א דָּא דִּינָא דְּנוֹקְבָא) דְּנוֹקְבָא דְּחֲלָשׁ

חִילָהָא.

אִימְתִי אֲתַעַר דִּינָא דְּלַעִילָא לְמִשְׁרֵי עַל עֲלָמָא. בְּיוֹמָא דְּטוּפְנָא. וְעַל דָּא לָא אֲשַׁתָּאֲר כְּלוּם בְּעֲלָמָא, בַּר הַהוּא תְּבוּתָא דְּנַח, דְּאִיְהִי כְּגֹוֹנָא עֲלָאָה, דְּסָבִיל לְהַהוּא תּוֹקְפָא. וְאִי לָאו דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֲשַׁתְּכַח בְּרַחֲמֵי עַל עֲלָמָא, כֹּל עֲלָמָא אֲתַאֲבִיד, דְּכַתִּיב, (תהלים כט) יי' לִמְבוּל יִשָּׁב, וְעַל דָּא לָא שְׂרִיא דִּינָא דְּלַעִילָא עַל עֲלָמָא, דְּלָא יִכִּיל עֲלָמָא לְמִסְבַּל לֵיהּ, אֲפִילוּ רְגַעָא

חָדָא.

אֲדַהְכִי הוּהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכִי וְחַדִּי. זְקַפּוּ עַיִינִין, וְחַמוּ חֲמֻשָּׁה מֵאִינּוֹן פְּרוּשִׁים, דְּהוּוּ אֲזִלִי אֲבַתְרִיָּה, לְמַתְבַּע לֵיהּ. קָמוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה מָה

שְׁמַךְ. אָמַר, נְהוֹרָאֵי סָבָא, בְּגִין דְּנְהוֹרָאֵי אַחְרָא אֵית
 גְּבַן. אֲזִלוּ רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאִינוּן חֲבַרְיָא עִמֵּיהּ תְּלַת מִילִין,
 אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, לְאִינוּן אַחְרַנִּין, מַה אֲרַחָא דָּא גַבְיִיכוּ.
 אָמְרוּ, לְמַתְבַּע לֵיהּ לְהָאֵי סָבָא, דְּמִימוּי אֲנָן שְׁתָּאן
 בְּמַדְבְּרָא. אָתָּא רַבֵּי שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקִיהּ, אָמַר לֵיהּ, נְהוֹרָאֵי
 שְׁמַךְ, וְנְהוֹרָא אַנְתָּ, וְנְהוֹרָא עַמְךְ שְׂרִי.

פְּתַח רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דניאל ב) הוּא גְּלֵא עֲמִיקְתָּא
 וּמְסַתְּרָתָא יָדַע מַה בַּחֲשׂוּכָא וְנְהוֹרָא עִמָּה שְׂרָא.
 הוּא גְּלֵה עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְּרָתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּלֵי
 עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְּרָתָא, דְּכָל עֲמִיקִין סְתִימִין עֲלָאִין אִיהוּ
 גְּלֵי לֹון. וּמַאי טַעְמָא גְּלֵי לֹון. בְּגִין דִּידַע מַה בַּחֲשׂוּכָא.
 דְּאֶלְמָלָא חֲשׂוּכָא לָא אֲתִידַע נְהוֹרָא. וְאִיהוּ יָדַע מַה
 בַּחֲשׂוּכָא. וּבְגִין כֵּךְ גְּלֵי עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְּרָתָא, דְּאִי לָאו
 חֲשׂוּכָא לָא יִתְגַּלֵּיִין עֲמִיקִין וּמְסַתְּרָאן. וְנְהוֹרָא עִמָּה
 שְׂרָא. מֵאן נְהוֹרָא דָּא. נְהוֹרָא (דף קפ"ז ע"ב) דְּאֶתְגַּלְיָא מְגוּ

חֲשׂוּכָא.

וְאֲנָן מְגוּ חֲשׂוּכָא דִּהוּה בְּמַדְבְּרָא, אֶתְגַּלֵּי לֹן נְהוֹרָא דָּא.
 רַחֲמָנָא יְשָׂרֵי עַמְךְ נְהוֹרָא, בְּעֶלְמָא דִּין, וּבְעֶלְמָא
 דְּאֶתִי. אֲזִלֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְחֲבַרְיָא, אֲלִין תְּלַת מִילִין
 אַבְתְּרִיהּ, אָמַר לֵיהּ, אֲמַאי לָא אֲזִלֵי אֲלִין עַמְךְ
 כְּקַדְמִיתָא. אָמַר לֵיהּ, לָא בְּעִינָא לְאַטְרַחָא לְבַר נֶשׁ עַמִּי,

הַשָּׂתָּא דְּאָתוּ נְזִיל כְּחֵדָּא. אֲזִלוּ, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אֲזַל
 לְאַרְחִיָּה. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָא אֲנִן יַדְעֵנָּא שְׁמִיָּה, וְאִיהוּ
 לָא יַדַּע שְׁמִיָּה דְּמֹר, אָמַר לִיָּהּ, מִנִּיָּה יַדְעֵנָּא דְּלָא
 לְאַתְחִזָּאָהּ.

בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרִשְׁת כִּי תִשָּׂא

(שמות ל) וַיִּדְבֹר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר. כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לְפָקוּדֵיהֶם וְגו', רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי אַחָא וְרַבִּי
 יוֹסִי הוּוּ אֲזִלִּי מְטַבְּרִיָּה לְצַפְרִי. עַד דְּהוּוּ אֲזִלִּי, חָמוּ לִיָּהּ
 לְר' אֲלֶעָזָר דְּהוּוּ אָתִי, וְרַבִּי חִיָּיא עֲמִיָּה. אָמַר רַבִּי אַבָּא,
 וְדַאי נִשְׁתַּתַּף בְּהַדִּי שְׂכִינְתָּא. אֹרִיכוּ לְהוּ, עַד דְּמָטוּ
 לְגַבִּיָּהּ. כִּיּוֹן דְּמָטוּ גַבִּיָּהּ, אָמַר רַבִּי אֲלֶעָזָר, וְדַאי
 כְּתִיב, (תהלים לד) עֵינֵי יְיָ אֶל צְדִיקִים וְאֲזַנּוֹ אֶל שׁוֹעֲתִם.

הָאִי קָרָא קְשִׁיָּא וְכוּ'. (זוה המאמר תמצאנו בפרשת פקודי דף רכ"ה ע"ש, שם

(מקובו)

תָּא חֲזִי, הָא אוֹקְמוּהָ, לִית בְּרַכְתָּא דְּלַעִילָא שְׂרִיָּיא עַל
 מְלָה דְּאַתְמַנִּי. וְאִי תִימָא, יִשְׂרָאֵל הֵיךְ אַתְמַנּוּן.
 אָלָא כּוּפְרָא נְטִיל מִנִּיָּהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ, וְחוּשְׁבָנָא לָא
 הוּי עַד דְּאַתְכַּנְיֵשׁ כָּל הַהוּא כּוּפְרָא, וְסָלִיק לְחוּשְׁבָנָא.
 וּבְקַדְמִיתָא מְבַרְכִין לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וּלְבִתְרָא מְנִין הַהוּא

הַשָּׂתָא דְאָתוּ נְזִיל כַּחְדָּא. אֲזִלוּ, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָזַל
 לְאַרְחִיָּה. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָא אֲנִן יַדְעֵנָא שְׁמִיָּה, וְאִיהוּ
 לָא יַדַּע שְׁמִיָּה דְמֹר, אָמַר לִיָּהּ, מִנִּיָּה יַדְעֵנָא דְלָא
 לְאַתְחֻזָּאָה.

בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרֻשֵׁת כִּי תִשָּׂא

(שמות ל) וַיִּדְבֹר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר. כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לְפָקוּדֵיהֶם וְגו', רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי אַחָא וְרַבִּי
 יוֹסִי הוּוּ אֲזִלִּי מְטַבְּרִיָּה לְצַפְרִי. עַד דְּהוּוּ אֲזִלִּי, חָמוּ לִיָּהּ
 לְר' אֶלְעָזָר דְּהוּוּ אָתִי, וְרַבִּי חִיָּיא עֲמִיָּה. אָמַר רַבִּי אַבָּא,
 וְדַאי נִשְׁתַּתַּף בְּהַדִּי שְׂכִינְתָּא. אֹרִיכוּ לְהוּ, עַד דְּמָטוּ
 לְגַבִּיָּהּ. כִּיּוֹן דְּמָטוּ גַבִּיָּהּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי
 כְּתִיב, (תהלים לד) עֵינַי יְיָ אֶל צְדִיקִים וְאֲזִנּוּ אֶל שׁוֹעֲתִם.

הָאִי קָרָא קְשִׁיָּא וְכוּ'. (זוה המאמר תמצאנו בפרשת פקודי דף רכ"ה ע"ש, שם

(מקובו)

תָּא חֲזִי, הָא אוֹקְמוּהָ, לִית בְּרַכְתָּא דְלַעֲיָלָא שְׂרִיָּיא עַל
 מְלָה דְאַתְמַנִּי. וְאִי תִימָא, יִשְׂרָאֵל הֵיךְ אַתְמַנּוּן.
 אָלָא כּוּפְרָא נְטִיל מִנִּיָּהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ, וְחוּשְׁבָנָא לָא
 הוּי עַד דְאַתְכַּנְיֵשׁ כָּל הַהוּא כּוּפְרָא, וְסָלִיק לְחוּשְׁבָנָא.
 וּבְקַדְמִיתָא מְבַרְכִין לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וּלְבַתָּר מִנִּין הַהוּא

כּוֹפְרָא, וּלְבַתֵּר אֶתְדַרְוּ וּמִבְּרַכִּין לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁתְּכָחוּ
יִשְׂרָאֵל מִתְּבַרְכָּאן בְּקִדְמִיתָא וּבְסוּפָא, וְלֹא סָלִיק בְּהוֹן
מוֹתְנָא.

מוֹתְנָא אֲמַאי סָלִיק בְּמַנְיִנָא. אֲלֹא בְּגִין דְּבִרְכַתָּא לָא
שְׂרִיא בְּמַנְיִנָא, כִּיּוֹן דְּאִסְתַּלַּק בְּרַכַתָּא, סֵטְרָא
אַחֲרָא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וְיַכִּיל לְאַנּוּקָא, בְּגִין כַּךְ נִטְלִין
כּוֹפְרָא וּפְדִיוְנָא לְסַלְקָא (ס"א מְעַלְיָהוּ) עָלֶיהָ מַנְיִנָא, וְהָא
אוּקְמוּהָ, וְאַתְמַר.

רַעִיא מְהִימְנָא

פְּקוּדָא לִיתֵן מִחֲצִית הַשְּׁקָל בְּשְׁקָל הַקֶּדֶשׁ. מֵאֵן מִחֲצִית
הַשְּׁקָל אֵיהוּ כְּגוֹן חֲצִי הַהִין, וְדָא ו', מְמוּצָע בֵּין
שְׁנֵי הַהִי"ן. אֲבָנָא לְמִשְׁקָל בָּהּ, דָּא י', עֲשָׂרִים גְּרָה
הַשְּׁקָל: דָּא יו"ד. הָעֲשִׂיר לָא יִרְבֵּה, דָּא עֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, לָא יִרְבֵּה עַל י'. וְהַכִּי אֲתַמַּר בְּסֵפֶר יִצִּירָה,
עֲשֵׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, עֲשֵׂר וְלֹא אֶחָד עֲשָׂר. וְהַדֵּל לָא
יִמְעִיט, דָּא צְדִיק, לָא יִמְעִיט מִעֲשָׂר, כַּמָּה דָּאֲתָא אֲמַר
עֲשֵׂר וְלֹא תִשַׁע. מִמִּחֲצִית הַשְּׁקָל, דְּאֵיהוּ י'. (נ"א מִחֲצִית הַשְּׁקָל

עֲשֵׂר הוּא)

אֲמַר לִיהָ רַעִיא מְהִימְנָא, (מְלֶאכֶּה) אֲנִתְּ בְּשָׁמַיִם, רַחִים אֲנִתְּ
מִמָּאֲרִיךְ, לִית תְּוֹהָא בְּכָל אֵינּוֹן מְלִין יִקְרִין
דִּיפְקוֹן מִפּוּמְךָ, דְּהָא מֵאֵן דְּאֵיהוּ מְלֶכָא, אוּ בְרָא

דְּמִלְכָּא, לִית תְּוֹהָא, דִּיפְקֹון מְרַגְלָאִין בְּפִתּוּרִיהּ, מְלִיִּין
 סְגוּלוֹת, מְלִיִּין נְהוּרִין. לְבַר נָשׁ אַחְרָא, אִיהוּ תְּוֹהָא.
 אָמַר לִיהּ בְּרִיךְ אַנְתְּ רַעִיא מְהִימְנָא. מִתְמָן וְאֵילָךְ אִימָא
 אַנְתְּ, דְּעֵלְאִין וְתַתְּאִין נַחְתּוּ לְמִשְׁמַע מִינָךְ. אָמַר לִיהּ,
 אֲשָׁלִים מְלוּלָךְ, אָמַר לִיהּ, לָא אִית כְּעַן לְמִימַר יִתִּיר,
 אִימָא אַנְתְּ עַד זְמַנָּא אַחְרָא.

פֶּתַח רַעִיא מְהִימְנָא, פְּקוּדָא בְּתַר דָּא, לְקַדְשׁ אַתְּ
 הַחֲדָשׁ. בְּגִין דְּסִיְהָרָא קַדִּישָׁא אִיהִי כְּלָה,
 דְּמִתְקַדְשֶׁת (דף קפ"ח ע"א) עַל פִּי בֵּית דִּין, דְּאִיהוּ גְבוּרָה, בְּגִין
 דְּתַמָּן לִיּוּאֵי, דְּאִתְמַר בְּהוּ וְקַדְשֶׁת אַתְּ הַלּוּיִם. וְלְבַתֵּר
 דְּאִתְחַזֵּי סִיְהָרָא דִּיאֹתוּ לְאוּרָה, מְבַרְךְ עָלֶיהָ בְּרוּךְ אַתְּ
 יי' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּמֵאמְרוֹ בְּרָא שְׁחָקִים,
 וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם. וּבְמִי מִתְקַדְשֶׁת וּמִתְבָּרַכֶּת,
 בְּתַפְאֶרֶת בְּגִין דְּאִיהוּ עֲטַרֶת תַּפְאֶרֶת לְעַמּוּסֵי בְּטָן. (ע"ב

רַעִיא מְהִימְנָא) (תַּצֵּא דָף ר"פ ע"ב כִּי יִשְׁבוּ אַחֲרָיו יַחֲדָיו וְכוּ')

רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי חִיָּיא הֵווּ אֲזִילֵי בְּאַרְחָא, עַד דִּהְווּ אֲזִילִין
 רַמְשׁ לִילִיא, יִתְבוּ. אַדְהוּ יִתְבִּין, שְׂרִיאַת צַפְרָא
 לְאַנְהָרָא, (ס"א אָמְרוּ קוּם וְנַהֲרֵךְ) קָמוּ וְאֲזִלוּ. אָמַר רַבִּי חִיָּיא, חָמִי
 אַנְפוּי דְּמִזְרַח דְּקָא מְנַהֲרִין, הַשְׁתָּא כָּל אֵינּוֹן בְּנֵי מְדִינְחָא
 דְּטוּרֵי נְהוּרָא, סְגִדִין לְגַבֵּי הָאֵי נְהוּרָא, דְּנַהֲרִיר בְּאַתְרַךְ
 דְּשִׁמְשָׁא, עַד לָא יִפּוּק, וּפְלַחִין לִיהּ, דְּהָא פִּיּוֹן דְּנַפְיָק

שְׁמִשָּׂא, כִּמְה אֵינֻן (ל"ה ע"א) דְּפִלְחִין לְשִׁמְשָׂא. וְאֵלֵין אֵינֻן
 דְּקָא פִלְחִין לְנְהוּרָא דָּא, וְקֵרָאן לְהָאֵי נְהוּרָא, אֵלֶּהָא
 דְּמִרְגְּלָא דְנִהִיר. וְאוּמָּאָה דְלֵהוּן בְּאַל"ה דְּמִרְגְּלָא דְנִהִיר.
 וְאִי תִימָא פּוּלְחָנָא דָּא לְמִגְנָא הוּא. מִיּוּמִין עֲתִיקִין
 קִדְמָאֵי, חֲכָמְתָא יִדְעוּ בֵּיה. בְּזִמְנָא דְשִׁמְשָׂא נְהִיר,
 עַד לָא יְפוּק, הֵהוּא מְמָנָא דְפִקִיד עַל שְׁמִשָּׂא, נְפִיק,
 וְאַתּוּן (ק"ל ע"ב) קִדְיִשִׁין דְשִׁמָּא עֲלָאָה קִדְיִשָּׂא רְשִׁימָן עַל
 רִישִׁיָּה, (דְשִׁמְשָׂא) וּבְחִילָא דְאֵינֻן אֲתוּן, פִּתַח לְכָל פּוּי
 שְׁמִיָּא וּבִטְשׁ בְּהוּ, וְעֵבֵר. וְהֵהוּא מְמָנָא עָאל גּוּ הֵהוּא
 זְהָרָא דְנִהִיר סַחְרָנִיָּה דְשִׁמְשָׂא, וְתַמָּן שְׂכִיחַ, עַד דְנִפְק
 שְׁמִשָּׂא, וְאַתְפִּשֵׁט בְּעֵלְמָא.

וְהֵהוּא מְמָנָא, אֵיְהוּ פִקִידָא, עַל דְהִבָּא, וְעַל מִרְגְּלָן
 סוּמְקָן. וְאֵינֻן פִלְחִין לְהֵהוּא דִיּוֹקְנָא דְתַמָּן,
 וּבְנִקוּדִין וְסִימְנִין דִּירְתוּ מִקִּדְמָאֵי מִיּוּמִין עֲתִיקִין, אֲזִילִי
 וַיִּדְעִי נִקוּדִין דְשִׁמְשָׂא, לְמִשְׁכַּח אֲתֵרִין דְדִהֲבָא וּמִרְגְּלָן,
 אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, עַד כִּמְה יְהוּן פּוּלְחָנִין סְגִיָּאִין אֵלֵין
 בְּעֵלְמָא, דְהָא שְׁקֵרָא לִית לִיה קִימִין לְקִימָא.

פִּתַח אֵינֻן (ס"א רבי חייא) וְאֲמַר, (משלי יב) שְׁפַת אֱמֶת תִּכּוּן
 לְעַד וְעַד אֲרַגִיעָה לְשׁוֹן שְׁקֵר. תָּא חֲזִי, אֵלוּ כָּל
 בְּנֵי עֲלְמָא הֵווּ פִלְחִין לְשְׁקֵרָא, הָוּה הָכִי, אֲבָל הָאֵי
 נְהוּרָא וְזְהָרָא דְנִהִיר, וְדָאֵי קְשׁוּט אֵיְהוּ. כְּכִי רּוּמָא

דְּרַקִּיעָא קְשׁוּט אִינּוּן. אִי בְטַפְשׁוֹ וְחִסְרוֹנָא דִּדְעָתָא
 דְּלֵהוּן, אִינּוּן אֲמַרִי וְקִרְאֵן לְהוּ אֱלֹהָא, לָא בְּעֵי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְשִׁיצָאָה עוּבְדוּי מַעְלָמָא. אֲבַל לְזִמְנָא דְאַתִּי
 לָא יִשְׁתַּצוֹן כְּכַבֵּיָא וְנִהוּרִין דְּעֵלְמָא. אֲבַל מֵאֵן יִשְׁתַּצִּי.
 אִינּוּן דְּפִלְחוּ לִוּן.

וְקִרְאָה דָּא הָכִי הוּא. שְׁפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לְעַד, אֵלִין יִשְׂרָאֵל,
 דְּאִינּוּן שְׁפַת אֱמֶת. (דברים ו) יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד.
 וְכֹלֵא אִיהוּ אֱמֶת, וְרוּזָא דְאַמֶּת, וּמִסִּימֵי יי' אֱלֹהֵיכֶם
 אֱמֶת. וְדָא אִיהוּ שְׁפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לְעַד.

וְעַד אֲרַגִּיעָה, וְעַד רַגַע מְבַעֵי לִיָּה, מֵאִי אֲרַגִּיעָה. אֱלֹהָא,
 עַד כַּמָּה יְהֵא קִיּוּמָא דְּלֵהוּן בְּעֵלְמָא, עַד זִמְנָא
 דְּיִיִתִי, וִיְהֵא לִי נִיִּיחָא מְפּוֹלְחָנָא קְשִׁיא דְּעֵלוּי. וּבְזִמְנָא
 דְּאֲרַגִּיעָה, יִשְׁתַּצִּי לְשׁוֹן שְׁקֶר, אִינּוּן דְּקִרְאֵן אֱלֹהָא,
 לְמֵאֵן דְּלָאוּ הוּא אֱלֹהָא. אֲבַל יִשְׂרָאֵל דְּאִינּוּן שְׁפַת אֱמֶת,
 כְּתִיב בְּהוּ, (ישעיה מג) עִם זֹו יִצְרַתִּי לִי תִהְלָתִי יִסְפְּרוּ.

אֲדַכְרְנָא חֲדָא זִמְנָא דְּהוּינָא אֲזִיל בְּהַדִּי רַבִּי אֶלְעָזָר,
 פִּגַע בֵּיהּ הֶגְמוֹנָא, אָמַר לִיָּה לְרַבִּי אֶלְעָזָר,
 אַנְתָּ דְּעַת מְאֹרִיתָא דִּיהוּדָאִי. אָמַר לִיָּה יְדַענָא. אָמַר
 לִיָּה, לִית אַתּוֹן אֲמַרִין דְּמַהִימְנוּתָא דְּלָכוֹן קְשׁוּט,
 וְאֹרִייתְכוֹן קְשׁוּט, וְאַנְן דְּמַהִימְנוּתָא דִּילָן שְׁקֶר,
 וְאֹרִייתָא דִּילָן שְׁקֶר. וְהֵא כְּתִיב שְׁפַת אֱמֶת תִּכּוֹן לְעַד

וְעַד אֲרַגִּיעָה לְשׁוֹן שְׁקָר. אֲנִן מִיּוֹמִין דְּעֶלְמָא, קִיִּמִּין
בְּמַלְכוּתָא, וְלֹא אֲעֵדִי מִיִּנְן לְעֶלְמִין, דְּרָא בְּתַר דְּרָא,
תַּכּוֹן לְעַד וְדַאי. וְאַתּוֹן, זַעִיר הָוָה לְכוּ מַלְכוּתָא, וּמִיד
אֲעֵדִי מִנְכוֹן, וְקָרָא אֶתְקִיִּים בְּכוּ דְכִתִּיב וְעַד אֲרַגִּיעָה
לְשׁוֹן שְׁקָר.

אֲמַר לִיה, חֲמִינָא בְּךָ דְּאַנְתָּ חֲכִים בְּאוּרִייתָא. תַּפַּח
רוּחִיה (דף קפ"ח ע"ב) דְּהֵהוּא גִבְרָא. אֱלוֹ אֲמַר קָרָא,
שְׁפַת אֱמֶת כּוֹנֵנַת לְעַד, הָוָה כְּדַקְאֲמָרִן, אֲבַל לָא כְּתִיב
אֶלָּא תַּכּוֹן, זְמִינָא שְׁפַת אֱמֶת דְּתַכּוֹן, מַה דְּלָאוּ הָכִי
הִשְׁתָּא, דְּהִשְׁתָּא שְׁפַת שְׁקָר קִיִּמָּא, וּשְׁפַת אֱמֶת שְׁכִיבָא
לְעַפְרָא, וּבִהֵהוּא זְמָנָא דְּאַמֶּת יְקוּם עַל קִיּוּמִיהָ, וּמַגּוּ
אַרְץ תַּצְמַח, כְּדִין שְׁפַת אֱמֶת תַּכּוֹן לְעַד וְגו'.

אֲמַר לִיה הֵהוּא הֶגְמוֹן, זַכָּאָה אַנְתָּ. וּזְכָאָה עֲמָא
דְּאוּרִייתָא דְּקִשׁוּט יִרְתִּין. בְּתַר יוֹמִין שְׁמַעְנָא
דְּאַתְגִּייר. אֲזִלוּ, מָטוּ חַד בֵּי חֲקָל, וְצִלוּ צְלוּתֵהוֹן. פִּיּוֹן
דְּצִלוּ צְלוּתֵהוֹן, אֲמָרוּ מִכָּאן וּלְהֵלָּאָה נִתְחַבֵּר בְּשְׁכִינְתָּא,
וּנְזִיל וְנִתְעַסַּק בְּאוּרִייתָא.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאֲמַר, (ישעיה מא) הֵן יְבוֹשׁוּ וַיִּכְלְמוּ כָּל
הַנְּחָרִים בְּךָ וְגו'. זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד
לְיִשְׂרָאֵל, כָּל אֵינּוֹן טָבָאן, דְּקָאֲמַר עַל יְדֵי נְבִיאֵי קִשׁוּט,
וְיִשְׂרָאֵל סָבְלוּ עֲלֵיהוֹן, כְּמָה בִישִׁין בְּגִלוּתֵהוֹן. וְאַלְמָלָא

כָּל אֵינּוֹן טָבָאן דְקָא מְחַכָּאן וְחַמָּאן פְּתִיבִין בְּאוּרֵייתָא,
לֹא הוּוּ יִכְלִין לְמִיקָם וּלְמִסְבַּל גְּלוּתָא.

אַבְל אֲזֵלִין לְבֵי מְדַרְשׁוֹת, פִּתְחִין סְפָרִין, וְחַמָּאן כָּל
אֵינּוֹן טָבָאן, דְקָא מְחַכָּן, וְחַמָּאן פְּתִיבִין
בְּאוּרֵייתָא, דְאֲבַטַח לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַלֵייהוּ,
וּמִתְנַחֲמִין בְּגְלוּתֵהוּן, וְשָׂאָר עֲמִין מְחַרְפִּין וּמְגַדְפִין לֹון,
וְאִמְרִי אָן הוּא אֶלְהָכּוֹן, אָן אֵינּוֹן טָבָאן דְאֵתוֹן אִמְרִין
דְזַמִּינִין לְכּוֹן, וְכִי כָּל עֲמִין דְעֵלְמָא יְכַסְּפוֹן מִנַּיִכוּ.

הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, ^(ישעיה סו) שְׁמַעוּ דְבַר יְיָ הַחֲרָדִים אֶל
דְּבָרוֹ אֲמָרוּ אַחֲיָכֶם שׁוֹנְאִיכֶם וְגו'. מֵאֵי הַחֲרָדִים
אֶל דְּבָרוֹ, אֵינּוֹן דְסַבְלוּ כַּמָּה בִישִׁין, כַּמָּה שְׁמוּעוֹת
שְׁמַעִי, אֵלִין עַל אֵלִין, וְאֵלִין בְּתַר אֵלִין, וְחַרִידָן עַלֵיהוֹן,
כַּמָּה דְאֵת אִמְר ^(ירמיה ל) כִּי וְגו' קוּל חֲרָדָה שְׁמַעְנוּ פַּחַד
וְאִין שְׁלוֹם וְגו'. אֵינּוֹן חֲרָדִים תְּדִיר אֶל דְּבָרוֹ כַּד
אֶתְעַבִיד דִּינָא.

אֲמָרוּ אַחֲיָכֶם שׁוֹנְאִיכֶם, אֵלִין אֵינּוֹן אַחוּכוֹן בְּנֵי עֲשׂו.
מְנַדִיכֶם, כַּמָּה דְאֵת אִמְר ^(איכה ד) סוּרוּ טִמָּא קְרָאוּ
לְמוֹ. דְלִית עֲמָא דְקָא מְבַזִין לֹון בְּאַנְפִי, וּמְרַקְקִין
בְּאַנְפֵיהוּ לְיִשְׂרָאֵל כְּבַנֵי אָדוּם. וְאִמְרִי כְּלָהוּ מְסֻאֲבִין
כְּנַדָּה, וְדָא אִיהוּ מְנַדִיכֶם. לְמַעַן שְׁמִי יְכַבֵּד יְיָ, אָנּוּ
בְנוֹי דְאֵל חֵי. דִּי בֶן יִתְיַקֵּר שְׁמִיה. אָנּוּ שְׁלִטְנִין ^(דאמרין)

עַל עֲלָמָא בְּגִין הֵהוּא דְאֶקְרִי גְדוּל. (בראשית כז) עֵשׂוּ בְּנוֹ
הַגְּדוּל. וּבִשְׂמָא דָּא אֶקְרִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְדוּל, (תהלים
קמח) גְּדוּל יִי' וּמְהוּלָּל מְאֹד. אֲנִן בְּנֵי הַגְּדוּל, וְאִיהוּ גְדוּל.
וּדְאִי לְמַעַן שְׂמִי יִכְבֵּד יִי'.

אֲבַל אַתּוּן זְעִירִין מִכָּלָא, (בראשית כז) יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן
כְּתִיב, אֵן הוּא אֱלֹהִיכֹן. אֵן הוּא אֵינֹן טְבָאן,
דִּיכְסָפוֹן כָּל עַמְמֵיָא מַחֲדוּה דְלָכוֹן. מֵאן יִתֵּן וְנִרְאֵה
בְּשִׂמְחַתְכֶם כִּמָּה דְאַתּוּן אֲמַרִין. וְהֵם יְבוּשׁוּ (רוח הקודש אומר וְהֵם
יְבוּשׁוּ) (ס"א תנו כְּמֵאן) כִּמֵּאן דִּתְלִי קִלְתָּא בְּאַחֲרָא, בְּגִין דְאַתּוּן
אֲמַרִין דְכִדִּין יְבוּשׁוּ וַיִּכְלְמוּ, וּבְגִין דָּא רוּחַ קֳדְשָׁא הוּא
אֲמַר מְלָה הָכִי, וְעַל דָּא, הֵן יְבוּשׁוּ וַיִּכְלְמוּ כָּל הַנְּחָרִים
בְּה. מֵאִי כָּל הַנְּחָרִים בְּה. דְאַתְקֶפוּ נְחִירֵיהוֹן בְּרוּגְזָא עַלְךָ
בְּגִלוּתָא דָּא. בְּהֵהוּא זְמַנָּא, יְבוּשׁוּ וַיִּכְלְמוּ מִכָּל טְבִין
דִּיחֲמוּן לְהוֹן לְיִשְׂרָאֵל.

אֲמַר רַבִּי חֲזִיָּא הָכִי הוּא וּדְאִי, אֲבַל חֲמִינֵן וְהָכִי חָמוּ
תְקִיפֵי עֲלָמָא, דְהָא גְלוּתָא אַתְמַשְׁךָ וְעַדִּין בְּרִיָּה
דְדוּד לָא אַתִּי. אֲמַר רַבִּי יוֹסִי, וְכָל דָּא הָכִי הוּא, אֲבַל
מֵאן עָבִיד דִּיִּסְבְּלוֹן יִשְׂרָאֵל גְלוּתָא דָּא, כָּל אֵינֹן
הַבְּטָחוֹת דְאַבְטַח לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהָא אַתְמַר,
דְּעֵאלִין לְבַתִּי כְּנִסְיוֹת וּלְבַתִּי מְדַרְשׁוֹת, וְחָמָאן כָּל אֵינֹן
נְחָמוֹת, וְחָדָאן בְּלַבִּיָּהוּ לְמִסְבַּל כָּל מַה דִּיִּתִי עַלִּיָּהוּ,
וְאַלְמֵלָא דָּא לָא יִכְלִין לְמִסְבַּל.

אמר רבי חייא ונדאי הכי איהו, וכלא בתשובה תליא.
 ואי תימא דיכלון השתא לאתערא תשובה כלהו
 כחדא. לא יכלין. מאי טעמא לא יכלין. בגין דכתיב,
 (דברים ל) והיה פי יבאו עליך כל הדברים האלה. וכתיב
 והשבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך וגו'. וכתיב
 ושבת עד יי' אלהיך וגו'. וכדין (דברים ל) אם יהיה נדחך
 בקצה השמים משם יקבצך וגו'. ועד דכל אינון מלין
 לא יתקיימון, לא יכלין (דף קפ"ט ע"א) לאתערא תשובה

מנייהו.

אמר רבי יוסי, כמה סתמת פל ארחין ושבילין מכל בני
 גלותא, ולא שבקת לון פתחון פה. אי הכי, להוו
 כמה דהוו בכל דרא ודרא, דלא יסבלון גלותא ולא
 אגרא, ויפקון (ס"א אי הכי, להוו כמה דלהון בכל דרא ודרא, יסבלון גלותא ולא

יפקון) מדינא דאורייתא, ויתערבון בשאר עמין.

פתח ואמר, (ישעיה כו) כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק
 בחבליה וגו'. מאי כמו הרה, ארח איהו לעוברתא,
 לאעברא עלה תשע ירחין שלמין. ואית בעלמא כמה
 וכמה, דלא עבר עלה אלא יומא חד או תרין יומין
 מתשיעאה, וכל צירין וחבלין דעוברתא בתשיעאה
 אינון. ואף על גב דלא אעבר עלה אלא יומא חדא,
 אתחשיב עלה כאילו אתעברו כל תשיעאה שלים. אוף

הַכִּי יִשְׂרָאֵל, כִּיּוֹן דְּאַטְעָמִי טַעַם גְּלוּתָא, אִי יְהִדְרוֹן
 בְּתִשׁוּבָה, יִתְחַשֵּׁב עַל־יְיָהּ כְּאֵלּוּ אֲעֵבְרוּ עַל־יְיָהּ כֹּל אִינוֹן
 מְלִין דְּכִתִּיבִין בְּאוּרִייתָא. כֹּל שְׁפִן וְכֹל שְׁפִן דְּכִמָּה וְכִמָּה
 יִסּוּרִין אֲעֵבְרוּ עַל־יְיָהּ מִן יוֹמָא דְּגְלוּתָא שְׂרִי.

אָבֵל מַאי דְּכִתִּיב, (דברים ד) בַּצַּר לָךְ וּמִצְאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. תָּא חֲזִי, כִּמָּה רַחֲמָנוּתָא
 רַחֲמִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּמִלָּה דָּא. לְמִלְכָּא
 דְּהוּא לִיָּהּ בְּרָא יְחִידָאָה, וְרַחֲמִים לִיָּהּ רַחֲמִימוּ דְּנִפְשָׁא, וּמִגּוּ
 רַחֲמִימוּ דִּילִיָּהּ, יִהֵב לִיָּהּ לְאַמִּיָּה מִטְרוּנִיתָא דְּתַרְבִּי לִיָּהּ,
 וְתוֹלִיף לִיָּהּ אֲרַחֲי מִתְתַּקְּנָן. זְמַנָּא חֲדָא חָב לְגַבִּי אָבוּהָ,
 אָתָּא אָבוּהִי וְאַלְקֵי לִיָּהּ, וּלְבַתָּר אֲעֵבֵר עַל חוּבִיָּהּ. תָּב
 כְּמִלְקָדְמִין וְחָב לְאָבוּהָ, וְאַפְקִיָּה אָבוּהָ מִבֵּיתִיָּהּ, וְאַרְגִּיז
 עֲלִיָּהּ, נִפְקָה הוּא בְּרָא מִבֵּיתִיָּהּ.

וּבְאַתָּר דִּיהֶךָ בְּאַרְחָ קְשׁוּט, וִיָּהּ זַכָּאָה כְּדָקָא יָאוּת,
 בְּגִין דִּישְׁמַע מְלָכָא אָבוּהָ, וִיָּהּ תִּיאוּבִתִּיָּהּ
 עֲלִיָּהּ. מָה עֵבֵד. אָמַר הוּאִיל וְנִפְקָנָא מִהִיכְלָא דְּאַבָּא,
 אֲעֵבִיד מִכָּאן וְלִהְלָאָה כֹּל מָה דְּאַנָּא בְּעִי. מָה עֵבֵד. אוּל
 וְאַתְחַבֵּר בְּזוּנוֹת, וְאַתְלַכְלֹךְ בְּלַכְלוּכָא דְּטַנוּפָּא בְּהַדִּיָּהּ,
 וְלֹא הוּא מִשְׁתַּכַּח אֲלָא בְּהַדִּיָּהּ, בְּחַבּוּרָא דְּלִהוֹן.
 דְּמִטְרוּנִיתָא אִמִּיָּה פְּקֻדַת בְּכָל יוֹמָא עַל הַהוּא בְּרָא,
 וִידְעַת דְּבָרָה בְּהַדִּי זוּנוֹת אֲתַחַבֵּר, וְכֹל חַבְרוּתָא דִּידִיָּהּ

בַּהֲדִייהוּ הַזֶּה. שְׂרִיאת לְמַבְכִּי, וּלְאֶתְמַרְרָא עַל בְּרָה.
 יוֹמָא חַד עָאֵל מַלְכָּא לְגַבְהָ, חֲמָא לָהּ דְּאִיהִי מְבַכָּה.
 שְׂאִיל לָהּ עַל מָה אֶתְ בְּכַאת. אֲמָרָה וְלֹא אֲבַכָּה,
 דִּהָא בְּרַנָּא לְבַר מְהִיכְלָא דְּמַלְכָּא. וְלֹא דִּי דִּהוּא לָא יִתִּיב
 בְּהִיכְלָא דְּמַלְכָּא, אֲלֵא דִּהוּא יִתִּיב בַּהֲדִי זִוְנוֹת. מַה
 יִימְרוּן כָּל בְּנֵי עַלְמָא, בְּרִיהַ דְּמַלְכָּא אִיהוּ דִּיתִיב בְּבִי
 זִוְנוֹת. שְׂרִיאת לְמַבְכִּי, וּלְאֶתְחַנְנָא לְמַלְכָּא.

אֲמַר מַלְכָּא, בְּגִינְךָ אֶהְדֵּר לִיָּהּ, וְאַנְתָּ עַרְבָּא דִּילִיָּהּ.
 אֲמַרְתָּ הָא וְדֵאִי. אֲמַר מַלְכָּא הוּאִיל וְכַךְ הוּא, לָא
 אֲצַטְרִיךְ לְאֶהְדֵּרָא לִיָּהּ בִּימְמָא בְּאֶתְגַּלְיָא. דְּכַסּוּפָא דִּילָן
 אִיהוּ לְמַהְךָ בְּגִינִיָּה לְבִי זִוְנוֹת. וְאִי לָא הוּי כְּגִוּוֹנָא דָּא,
 דְּטַנְף גְּרַמִּיָּה הָכִי וְחַלְל יְקָרִי. הוּינָא אָנָּא, וְכָל חֵיילִין
 דִּילִי, אֲזִלִּין בְּגִינִיָּה בְּכַמָּה יְקָר, בְּכַמָּה בּוּקִינְס קָמִיָּה,
 בְּכַמָּה מָאנִי קָרְבָּא, מִימִינִיָּה וּמִשְׂמַאלִיָּה, עַד דְּכָל בְּנֵי
 עַלְמָא יִנְדַּעְזִעוּן, וְיִנְדַּעוּן כְּלָא, דְּבָרָא דְּמַלְכָּא אִיהוּ.
 הַשְׁתָּא פִּיּוֹן דְּאִיהוּ טַנְף גְּרַמִּיָּה, וְחַלְל יְקָרִי, אִיהוּ יְהֵדֵר
 בְּטַמִּירוּ, דְּלֹא יִנְדַּעוּן בֵּיָּהּ. אֶהְדֵּר לְגַבִּי מַלְכָּא, יְהֵבִיָּה
 לְגַבִּי אִמִּיָּה.

לְיוֹמִין סָרַח כְּמַלְקָדְמִין. מָה עֵבַד מַלְכָּא. אֲפִיק לִיָּהּ
 וּלְאִמִּיָּה בַּהֲדִיָּה מִגּוֹ הִיכְלָא, אֲמַר תְּרוּוֹיִכּוּ
 תַּהֲכוּן, וְתְרוּוֹיִכּוּ תַּסְבְּלוּן גְּלוּתָא, וּמַלְקִיוּתָא תַּמָּן. פִּיּוֹן

דְּתִרְוִיִּכּוּ תִסְבְּלוֹן כַּחֲדָא, כְּדִין יִדְעָנָא דְבְרֵי יְתוּב כְּדָקָא
חַזִּי.

כִּךְ יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי דְּמִלְפָּא קְדִישָׁא אֵינּוּן. אַחִית לֹון
לְמַצְרַיִם. וְאִי תִימָא בְּהֵהוּא זְמַנָּא לָא חָאבוּ, גִזְרָה
דְּגִזּוּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּין הַבְּתָרִים הָוּה אַתְחַזִּי לְמַהוּי
קִיִּים, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁגַּח לְתַרִּין מְלִין, חַד בְּגִין
הֵהוּא מְלָה דְּאִמַר אֲבִרְהֵם, (בראשית טו) בְּמָה אִדְעָ פִּי
אִירְשֻׁנָּה, דָּא הוּא (דף קפ"ט ע"ב) סָבָה וְעִילָה. אָבֵל עַד דְּנַפְקוּ
מִמַּצְרַיִם, לָא הָוִי גּוֹי, וְלָא אַתְחַזּוּ כְּדָקָא יְאוּת.

פְּתַח וְאִמַר, (שיר השירים ב) כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים כִּן רַעֲיָתִי
בֵּין הַבְּנוֹת. בַּעַא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְד לֹון
לְיִשְׂרָאֵל כְּגֹוּנָא דְלַעִילָא וְלְמַהוּי שׁוֹשְׁנָה חֲדָא בְּאַרְעָא,
כְּגֹוּנָא עֲלָאָה. וְשׁוֹשְׁנָה דְּסִלְקָא רִיחָא, וְאַתְבְּרִיר מְכַל
שְׂאָר וּוְרַדִּין דְּעֲלָמָא, לָא הָוִי אֱלָא הֵהִיא דְּסִלְקָא בֵּין
הַחוּחִים. וְדָא אֲרַחָא כְּדָקָא יְאוּת. וְעַל דָּא זֶרַע שְׁבַעִין
זוּגִין, דְּהוּוּ שְׁבַעִין נֶפֶשׁ, וְאַעִיל לֹון בֵּין הַחוּחִים, וְאֵינּוּן
חוּחִים, מִיַּד דְּהוּוּ אֵינּוּן זוּגִין תַּמָּן, סְלִיקוּ עַנְפִּין וְטַרְפִּין
וְשְׁלִיטוּ עַל עֲלָמָא, וְכִדִּין פִּרְחַת שׁוֹשְׁנָה בֵּינֵיהוּ.

כִּיּוֹן דְּבַעַא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְקָא שׁוֹשְׁנָה וְלַקִּיט לָהּ
מִבֵּינֵיהוּ, כְּדִין יְבָשׁוּ חוּחִים, וְאַזְדַּרִּיקוּ,
וְאַשְׁתַּצִּיאוּ, וְלָא אַתְחַשְׁבוּ לְכֻלּוּם. בְּשַׁעְתָּא דְּאִזִּיל

לְמַלְקֻט שׁוֹשְׁנָה דָּא, לְאַפְקָא בְּרִיָּה בּוֹכְרִיָּה, בְּהָהוּא זְמַנָּא
 אֲזַל מַלְכָּא גּוֹ כְּמָה חֵיילִין רַבְרַבְנִין וְשְׁלִיטִין, עִם דְּגִלִין
 פְּרִישָׁן, וְאַפִּיק לְבְרִיָּה בּוֹכְרִיָּה בְּכְמָה גְבוּרִין, וְאַיִיתִי לִיָּה
 לְהִיכְלִיָּה, וְיִתִּיב סְגִי בְּבִי מַלְכָּא.

כִּיּוֹן דְּחַב לְגַבֵּי אַבוּהָ, אוֹכַח לִיָּה, וְאַלְקִי לִיָּה, דְּכְתִיב,
 (שׁוֹפְטִים ב) וַיַּחַר אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד שׁוֹסִים
 וְגוֹ, סֶרַח כְּמַלְקֻדְמִין, וּמֶרְד בְּאַבוּהָ, אַפְקִיָּה מִבֵּיתֶיהָ. מַה
 עֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל, חָמוּ דְהָא אֲתַבְדְּרוּ לְבַבְל, אֲתַעְרְבוּ
 בְּעַמְמִיא, נְסִיבוּ נְשִׁין נְכָרִיּוֹת, וְאוּלִידוּ בְּנִין מְנַהוֹן. עִם
 כָּל דָּא, אֵימָא קְדִישָׁא הָוֵת אִפְטְרוּפּוֹסָא עַלִּיָּהוּ.

וְעַל דְּעַבְד הָכִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, הוּאִיל וְכִסּוּפָא
 אִיָּהוּ, לִיִּתִי בְּרִי אִיָּהוּ מְגַרְמִיָּה, הוּאִיל וְחַלֵּל יְקָרִי,
 לָא אֲתַחְזִי דְאַנָּא אִיזִיל תַּמָּן לְאַפְקָא לִיָּה, וְלִמְעַבְד לִיָּה
 נְסִין וְגְבוּרָן כְּמַלְקֻדְמִין. תְּבוּ אִינּוֹן, בְּלָא סִיּוּעָא דְאַתַּחְזוּ
 לוֹן, בְּלָא פְּלִיאָן וְנְסִין, אֲלָא כְּלָהוּ מִתְבְּדָרָן, כְּלָהוּ לְאַן
 בְּמִסְכְּנֵנוּ, וְתָבוּ לְהִיכְלָא דְמַלְכָּא בְּכִסּוּפָא, וְאַיִמָּא קְדִישָׁא
 עֲרַבַת לוֹן.

חָאבוּ כְּמַלְקֻדְמִין. מָה עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אַפִּיק
 לְהָאִי בְּרָא כְּמַלְקֻדְמִין מְהִיכְלִיָּה, וְאַיִמִיָּה בְּהִדִּיָּה.
 אָמַר, מְכָאן וְלָהֲלָאָה, אֵימָא וּבְרָה יְסַבְלוֹן כְּמָה בִישִׁין
 כְּחָדָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחַה

אִמְכֶם. וְעַל דָּא פְּתִיב, (דברים ד) בְּצַר לָךְ וּמִצָּאוֹךְ כָּל
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. מֵאִי בְּאַחֲרִית הַיָּמִים.
אָלָּא דָּא הִיא אִימָא קַדִּישָׁא, דִּהִיא אַחֲרִית הַיָּמִים, וְעַמָּה
סְבִלוּ כָּל מָה דְסְבִלוּ בְּגִלּוּתָא.

וְאִילוּ יִהְדְּרוּן בְּתִיּוּבְתָא, אֲפִילוּ חֵד בִּישׁ, אוּ חֵד צִעֲרָא,
דִיעֵבֵר עַל־יֵהוּ, אֶתְחַשֵּׁב עַל־יֵהוּ, כְּאִלוּ סְבִלוּ כָּלָא
(ס"א וְאִי לָאו סְתִים קִיצָא) וְאִי לָא, כִּד יִסְתִּיִם קִיצָא, (בישא) וְכָל
דְרִין דִּילִיָּה. כְּמָה דְאִמַר בּוֹצִינָא קַדִּישָׁא, דְכְּתִיב, (ויקרא
כד) לְצַמִּיתוֹת לְקוֹנָה אוֹתוֹ לְדוֹרוֹתָיו. וְכָל דָּא, בְּתִיּוּבְתָא
תִּלְיָא מִילְתָּא. אִמַר רַבִּי חֲיִיא, וְדֵאִי הָכִי הוּא. וְעַל דָּא
גִּלּוּתָא אֶתְמַשֵּׁךְ.

אֲבַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל מָה דְחַמִּי (ס"א דְמַתָּא) (נ"א דְלָקָא)
לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, בְּהֵאִי אַחֲרִית הַיָּמִים, וּבְהֵאִי אַחֲרִית
הַיָּמִים יַעֲבִיד לוֹן נְסִין וְנוֹקְמִין, דְכְּתִיב, (ישעיה ב') וְהָיָה
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נֶכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יְיָ בְּרֹאשׁ הַהָרִים. מֵאֵן
רֹאשׁ הַהָרִים. דָּא אֲבִרְהֶם סְבָא, (רנ"ב ע"ב) כִּהְנָא רַבָּא, רֹאשׁ
דְכָלָא. וּבְגִין דֵּאִיהוּ רֹאשׁ, כּוּס דְבִרְכָה, יִהְיֶה נֶכּוֹן בְּרֹאשׁ
הַהָרִים, דָּא אֲבִרְהֶם סְבָא, קַדְמָאָה לְשָׂאֵר הַהָרִים. כּוּס
דְבִרְכָה, אֲצִטְרִיךְ לְמַהוּי מְתַקְנָא בִימִינָא.

(רנ"ב ע"ב) וְנִשָּׂא (ק"יב ע"ב) מְגַבְעוֹת. אֲצִטְרִיךְ לְמַהוּי זְקִיף מִן
פְּתוּרָא, שִׁיעוּרָא דְאֶקְרִי (ס"א דְאִיהוּ) זֶרֶת, לְבִרְכָא

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדָא הוּא וְנִשְׂא מְגַבְעוֹת. מְגַבְעוֹת
מֵאֵי הוּא. אֵלָא בֵּינָה, וּבֵין בְּתוּלוֹת אַחֲרֵיהָ רְעוּתֵיהָ,
שִׁיעוּרָא דְזוֹרַת אִיהוּ. נִשְׂא כּוֹס דְּבִרְכָה מְגַבְעוֹת וְדָאי,
וְעַל דָּא טָבָא דִּיהָא לִיָּה לְהָאֵי בְּרָא בּוֹכְרָא, בְּאַחֲרִית
הַיָּמִים אִיהוּ.

אֲמַר לִיָּה שְׁפִיר קְאָמְרַת, הָאֵי קְרָא וְדָאי הֲכִי הוּא.
בְּרֵאשׁ הַהָרִים, דָּא יְמִינָא, אַבְרָהָם סָבָא, דָּאִיהוּ
רֵאשׁ הַהָרִים וְדָאי. וְנִשְׂא מְגַבְעוֹת, מְשִׁיעוּרָא דְגַבְעוֹת,
דְּאִינוּן רְעוּתֵיהָ. וְשְׁפִיר קְאָמְרַת. (ישעיה ב) וְנִהְרוּ אֱלֹיו כָּל
הַגּוֹיִם. מֵאֵי הוּא. אֲמַר לִיָּה, וְאֶפִּילוּ נָשִׁים וְקִטְנִים וְשִׁמְשׁ
דְּפִלַּח עַל פְּתוּרָא, אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ לָא אַכְל, אַצְטְרִיךְ
לְמִשְׁמַע, וְלְמִימַר אָמֵן. (ס"א לַחֲרִיק בְּרָכָה לְכוֹס דְּלָא וְכוּ') דְּלָא יִימָא
בְּרַ נֶשׁ, אָנָּא לָא אַכְלִית, וְהוּאֵיל (דף ק"צ ע"א) דְּלָא
אַצְטְרִיפְנָא לְזַמּוֹן, לָא אֶשְׁמַע וְלָא אִימָא אָמֵן. הַכֵּל
חֲיִיבִין בֵּיהּ.

דְּבַר אַחַר וְנִהְרוּ אֱלֹיו כָּל הַגּוֹיִם, אַף עַל גַּב דְּנָשִׁים
וְקִטְנִים פְּטוּרִין מִן הַמְצוֹת, בְּכוֹס דְּבִרְכָה הַכֵּל
חֲיִיבִין, בְּלִבְד דִּינִדְעוֹן לְמֵאן מְבָרְכִין, וְדָא הִיא וְנִהְרוּ
אֱלֹיו כָּל הַגּוֹיִם. אַתָּא רַבִּי יוֹסִי וְנִשְׁקִיָּה, אֲמַר כִּמָּה שְׁפִיר
מְלָה דָּא, וּמְתִיקָא לְחַפָּא.

הַשְּׁתָּא אֵית לְדִיִּיקָא, אֵי הָאֵי אַחֲרִית הַיָּמִים, אִיהוּ כּוֹס

דְּבָרָה מִמֶּשׁ, מֵהוּ הַר בֵּית יִי, הָוּה לִיָּה לְמַכְתָּב הַכִּי,
וְהָיָה אַחֲרֵית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה בְּרֹאשׁ הַהָרִים. מֵהוּ
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יִי. אָמַר לִיָּה, אַחֲרֵית
הַיָּמִים אִיְהוּ אֵילָנָא כְּלָא, מִרִישִׁיָּה וְעַד סִיפֵיָּה, דְּהוּא
אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע. וְאַתָּא קָרָא לְבִרְרָא בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים,
וְאַפִּיק הַר בֵּית יִי, דָּא טוֹב בְּלָא רַע. הַר בֵּית יִי וְדָאִי
דְּלִית תַּמָּן חוּלְקָא לְסִטְרָא אַחֲרָא, דְּהָא אַתְּבְּרִיר הַר בֵּית
יִי, מִגּוֹ אֵילָנָא דְאִיְהוּ אַחֲרֵית הַיָּמִים. וְדָא אִיְהוּ כּוּס
דְּבָרָה, דְּאִיְהוּ נָכוֹן בְּרֹאשׁ הַהָרִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זַכָּאָה אַרְחָא דָּא, דְּזַכִּינָא לְהָאִי מְלָה.
אָמַר לִיָּה מִמָּאן שְׂמַעַת לָהּ. אָמַר לִיָּה, יוֹמָא חֲדָא
הוּינָא אֲזִיל בְּאַרְחָא, וְשְׂמַעַנָא וְחַמִּינָא לִיָּה לְרַב הַמְנוֹנָא
סָבָא, (נ"א לְרַבִּי שְׂמַעוֹן) דְּהָוּה דְרִישׁ לְהָאִי קָרָא לְרַבִּי אַחָא,
וְכִיּוֹן דְּשְׂמַעַנָא חֲדִינָא בֵּיָּה, וְנִטְרַנָּא לִיָּה צְרִיר בְּכַנְפָּא
דְּלְבוּשָׁאִי, דְּלָא יִתְעַדִּי מִנָּאִי לְעֵלְמִין. אָמַר לִיָּה, וְדָאִי
מְלָה קְדִישָׁא דָּא, מְנַהִירוּ דְבוּצִינָא קְדִישָׁא אַתְנַהִיר.
זַכָּאָה דָּרָא, דְּקִימִי עֲלָמָא וְסִמְכוּי, שְׂרִיין בְּגוּיָּה. וְאִי
אַנְתְּ צְרִירַת לְהָאִי מְלָה בְּקִשְׂרָא חֲדָא דְּלָא יִתְעַדִּי מִינְדָּ.
אַנָּא אֲצִרֹר לָהּ בְּתַלְתִּין, אוּ בְּאַרְבְּעִין קִשְׂרִין בְּכִיסָאִי,
דְּלָא יִתְעַדִּי מִינָּאִי לְעֵלְמִין. (כאן חסר).

עַל הַהִיא מְלָה דְאַחֲמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה, בְּגִין

דְּאָף עַל גַּב דְּיִשְׂרָאֵל חֲבִין קָמִיָּה בְּכָל דְּרָא וְדָרָא, לֹא
 בְּעֵי מַאן דְּיִימָא עֲלֵייהוּ דְּלְטוּרִין. מְנַלְן. מְהוּשַׁע,
 דְּכְתִיב, (הושע א) תַּחֲלַת דְּבַר יְיָ בְּהוּשַׁע, הָא אוּקְמוּהָ מְלָה.
 וְעַל דָּא (הושע ב) וְהָיָה מִסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּחֲלוֹל הַיָּם וְגוֹ'.
 וּבְגִין דָּא בְּרִיךְ לֹון בְּכֻמָּה בְּרַפְאָן, לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבְתָא,
 וְלֹאֲתָבָא לֹון לְגַבֵּי אַבוּהוֹן דְּבִשְׂמִיָּא, וְלֹא אַעֲדִי מִתְמָן,
 עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַחֲל עַל חוּבֵייהוּ, וְאַתְנַקִּיאוּ
 קָמִיָּה.

אַלִּיָּהוּ מָה כְּתִיב בֵּיהּ, (מלכים א יט) וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רְתֹם
 אֶחָד וְגוֹ', אָמַר מְאָרִיָּה דְּעֶלְמָא, אֲתָתָא חֲדָא
 שְׂדֵרַת לֹון לְיִשְׂרָאֵל, וּדְבוּרָה שְׂמָה, דְּכְתִיב, (שופטים ד) וְהָיָא
 יוֹשֶׁבֶת תַּחַת תְּמָר דְּבוּרָה. דָּא הוּא רְתֹם, וְאַהֲדָרַת לֹון
 לְמוּטָב, דְּכְתִיב, (שופטים ה) עַד שְׁקֻמַּתִּי דְּבוּרָה. וְאַנָּא
 עָאֲלִית בֵּינֵייהוּ, וְאַכְרֻזִית קָמִיָּהוּ וְלֹא יִכְלִנָּא.

עַד דְּהוּא יְתִיב, אֲתַגְּלִי עָלִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָמַר
 לֵיָּה מַה לָּךְ פַּה אַלִּיָּהוּ, בְּקַדְמִיתָא קָא הוּיַת מְקַטְרָגָא
 וּמְקַנֵּי עַל בְּרִית, וּמְדַחְמִינָא בְּךָ דְּקַנֵּית עָלִי בְּהַהוּא
 בְּרִית, נְטֻלִית לֵיָּה בְּרַעוּ דְּמִשָּׂה, וַיְהִיבְנָא לָךְ, עַד דְּמִשָּׂה
 (ר"ב ע"א) הָוּה אָמַר (במדבר כה) הִנְנִי נוֹתֵן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם.
 הַשְׂתָּא דְּאִיָּהוּ דִּילָךְ, לָא אֲתַחֲזִי לָךְ לְקַטְרָגָא עֲלוּי, הָוּה
 לָךְ לְמִשְׁבַּק קְנוּיִךְ לִי, כְּמָה בְּקַדְמִיתָא דְּהוּא דִּילִי,

שְׁבַקְנָא לִיָּה לִידָא אַחְרָא, וְלֹא קְטְרִיגְנָא עֲלוּי.
 מַה לָּךְ פֶּה, מַאי פֶּה. בְּרִית קִימָא, פֶּה יִי' אִיהוּ. כִּיּוֹן
 דְּלֹא בַעָתַת לְשַׁבְּקָא לִי פּוּמְךָ, יִתּוּב בְּאַתְרֵךְ דִּהְהוּא
 פּוּמָא. תִּנּוּן, בְּהֵהִיא שְׁעַתָּא, אֲתַעְבְּר מִנִּיה הֵהוּא נְבִזְבּוּזָא
 דִּיִּהֵב לִיָּה מִשָּׁה. דִּתְנּוּן, מַאי דְכַתִּיב, (מלכים א ט) וַיֵּלֶךְ בְּכַח
 הָאֲכִילָה הֵהִיא וְגו'. עַד הָר הָאֱלֹהִים חוֹרְבָה. לְמַתְבַּע
 מִתְמָן, וְכִי מִתְמָן הָוָה בָּעֵי. אֲלֹא לְמַתְבַּע כְּמִלְקָדְמִין,
 מֵהֵהוּא דִּירִית בְּהָר הָאֱלֹהִים, בְּרִית דָּא. פְּנַחַס הוּא
 אֲלִיָּהוּ, וְדַאי בְּדַרְגָּא חָדָא. אֲמַר לִיָּה מִשָּׁה, לִית אַנְתָּ
 יְכִיל לְקַבְּלָא מִנַּאי, אֲלֹא זִיל לִינּוּקִיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל,
 וּמַאינּוּן תְּרוּחַ, וְאִינּוּן יְהִי לָךְ, וְכֹךְ הוּא עָבִיד. (חסר).

כַּמָּה טִיבּוּ עָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא
 לִישְׂרָאֵל. תָּא חֲזִי, מָה פְּתִיב, (מלכה ו) וְאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ
 אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וּמָרְיָם. וְהָא כַּמָּה נְבִיאֵי הָווּ לְבַתֵּר מִשָּׁה,
 וְאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת מֹשֶׁה אֶהְרֹן וְאַלְעָזָר וּפְנַחַס (דף ק"צ ע"ב)
 יְהוֹשֻׁעַ וְאַלִּיָּהוּ וְאַלִּישָׁע, וְכַמָּה שְׂאָר צִדִּיקֵי וַחֲסִידֵי מְבַעֵי
 לִיָּה. אֲלִין תְּלַתָּא אֲמַאי. אֲלֹא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 עָמִי, בְּנִי, אֲמַאי לָא תְּדַכְּרוּן לְכָל טְבִין דְּעַבְדִּית לְכוּ,
 דְּשַׁדְרִית לְכוּ לְמִשָּׁה אֶהְרֹן וּמָרְיָם.

לְמַלְךְ בָּשָׂר וְדָם, דְּאִית לִיָּה מְדִינְתָּא, וְשַׁדְר לְגַבְהָ,
 גּוּבְרִין, אֲפָרְכִין רַבְרַבִּין, דִּיהוּן מְנַהֲלֵי עָמָא,